

DE TAKS AAN DE BRON OP DEN VERKOOP DER ZEEPRODUKTEN.

Door J. BEAUPREZ,
Voorzitter van den Bond der Oostendsche Vischhandelaars, te Oostende.

Een der grootste plagen waarmede de wereldoorlog handel en nijverheid begiftigd heeft, is zeker wel de fiskale wetgeving, en in het bijzonder de overdrachtaks, dewelke in zekere bedrijven, voor velen een nachtmerrie is, doordat zij aanleiding geeft tot allerhande onaangenaamheden, zooals vrijvingen met de fiskusbedienden, betwistingen nopens het juist of onjuist toepassen der bepalingen van koninklijke of ministerieele besluiten, misopvattingen vanwege de handelaars, als vanwege de fiskusbedienden zelf, met het natuurlijk gevolg : geschillen, betwistingen en het toepassen soms van zware boeten.

Het valt niet in onze bedoeling, het principieel zelf van de overdrachtaks te hekelen; immers, wij begrijpen, en wij stemmen geheel graag toe, dat een land, om zijn budget in evenwicht te brengen, beroep doet op de bevolking, dat de bevolking gehouden is, aan 's lands herstel en heropbeuring mede te helpen, en zoo geven wij toe, aangezien dit nu toch in het gebruik ligt, dat er onder de bevolking van een land, zekere kategoriën dienen geschapen, en onderscheid gemaakt te worden, waardoor de eenen belast worden, hetzij op hunne eigendommen, hetzij op het comfort, waarvan zij genieten, en de anderen op den handel of de nijverheid, die zij uitoefenen.

De transmissietaks, die aan de naoorlogsche economische crisis haar ontstaan te danken heeft, is in handel en nijverheidskringen niet zeer welkom geweest, niet alleen voor wat de taks zelf betreft, maar in groote mate voor de moeilijkheden, waarmede hare toepassing in zekere speciale bedrijven gepaard gaat, en doordat de handelaars in die speciale bedrijven, niettegenstaande de meeste bereidwilligheid die zij aan den dag leggen, om zich van hunne verplichtingen te kwijten, zich onmogelijk kunnen houden aan de bepalingen der wet, dit door den aard van het bedrijf zelf. En daar wij dit onderwerp wenschen gebracht te zien op de dagorde van het National Zeecongres, alwaar het gaat over den handel in

zeeprodukten, zoo willen wij den vischhandel als voorbeeld nemen, om maar aanstonds te doen uitschijnen, de moeilijkheden, dewelke in den vischhandel zich voordoen, nopens de verplichtingen, waaraan de vischhandelaars zich te houden hebben voor het toepassen van de overdrachtaks.

Wij zijn ervan overtuigd, dat de wetgevers, bij het opmaken der bepalingen nopens het toepassen van de transmissietaks, den vischhandel niet als voorbeeld genomen hebben, maar eerder gezocht hebben in bedrijven, waarin het afleveren van facturen en het plakken van overdrachtzegels volstrekt geen moeilijkheden oplevert. In den vischhandel echter, loopt dit van geen leien dakje, zooals wij hier aanstonds zullen zien, en de meest gewetensvolle vischhandelaar is geheel dikwijls, tegen wil en dank, genoodzaakt, de wetsbepalingen nopens de overdrachtaks over het hoofd te zien, en anders te hand len, dan de verordeningen der fiskale wetten bepalen. En daaruit spruiten tal van moeilijkheden voort, met de fiskusbedienden, die zich niet kunnen of niet mogen aanpassen met toestanden, die door geen wetten noch besluiten kunnen geregeld worden, en doordat ze onbedreven zijn in het vak, slechts fout, leugen of bedrog zien, daar waar de handelaar onmenselijke pogingen gedaan heeft, om zich in regel te stellen, soms tegen gebrekkelijke of duistere wetsbepalingen. Vandaar de schrik, die zelfs den gewetensvollen handelaar bevangt, zoodra hij het bezoek ontvangt der fiskusbedienden.

Wij nemen als voorbeeld, de werkzaamheden in de vischmijnen der kust, laat ons zeggen in de vischmijn van Oostende, en wij veronderstellen, hetgeen dagelijks gebeurt, dat er van eenzelfde schip honderd bennen (korven van 50 k.) makreel of evenveel bennen wijting, koolvisch of knorhaan gelost worden, de soort doet er niets aan, die dus officieel in den afslag zullen verkocht worden, en die bennen worden verkocht, laat ons zeggen per vijf stuks tegelijk. Het is toegelaten, dat de vischhandelaar, die de eerste vijf bennen koopt, er de vijf en negentig andere mag bijnemen aan denzelfden prijs, waardoor hij zich van al de makreel of wijting van dit schip meester maakt, echter niet voor eigen behoefte, maar om die ter plaats voort te verkoopen, **per ben**, aan kleinhandelaars en leurders. Wij veronderstellen nu, hetgeen ook dagelijks gebeurt, dat er voor die 100 bennen makreel 150 liefhebbers zijn, zoodat er minstens 50 zijn, die hun kans zullen missen om eene ben af te koopen. Wij vragen nu

aan al de fiskustoezichters het volgende tooneeltje te komen bijwonen. Onmiddellijk na den toeslag der 100 bennen aan denzelfden vischhandelaar, is het vanwege die 150 liefhebbers een gestoot en gedrang, om minstens eene ben machtig te worden, en de eigenaar, soms bijgestaan door 3-4 helpers, doet onmenselijke pogingen, om eerstens in dit geharrewar geene bennen gestolen te worden, hetgeen zeer dikwijls gebeurt, en verder om de namen op te schrijven van degenen, die een ben hebben kunnen bemachtigen.

Het zal zeker niet moeilijk zijn om te begrijpen, dat de eigenaar noch zijn helpers al de personen niet bij naam kennen, die aldus eene ben hebben bemachtigd; immers velen onder hen zijn leurders, niet ingeschreven in het handelsboek, wonen ergens in den buiten, soms zeer ver van de kust, gaan ook soms naar Zeebrugge of Nieuwpoort hun aankopen doen, en bieden eigenlijk geen waarborgen aan, opdat er hun zoo maar visch op krediet gegeven worde; velen onder hen zijn maar gelegenheidsvischhandelaars, de eene week leuren ze met visch, de andere week met fruit en groenten, de volgende week zijn ze het land uit, en zoo zien wij hier in de Oostendsche vischhalle elke week nieuwe gezichten. Het spreekt dus vanzelf, dat al die om zoo te zeggen onbekende personen komptant moeten betalen aan den groothandelaar, zoo niet is hij in veel gevallen zijn geld kwijt.

De fiskusverordeningen schrijven voor, dat een factuur met overdrachtzegels moet afgeleverd worden, van zoodra de verkoop de 30 frank te boven gaat. Hoe wil men nu, dat de groothandelaar, die, laat ons zeggen, aldus 50 bennen aan 50 verschillende leurders komptant verkoopt, daar aanstonds 50 facturen opmaakt, voorzien van de noodige transmissiezegels; dit is totaal onmogelijk, des te meer daar hij onmiddellijk geroepen is, om bij den volgenden grootverkoop aanwezig te zijn; de leurders zelf hebben den tijd niet om op facturen te wachten; als ze aldus een of twee bennen afgekocht hebben, vertrekken ze onmiddellijk daarop, hetzij per velo, moto of hondenkar, om ook zoo rap mogelijk, soms vóór den middag, hun klanten te bedienen.

De grootvischhandelaar heeft dus wetens en willens, maar omdat het niet anders kon, een onregelmatigheid bedreven tegenover den fiskus, doordat hij van zijne verkoopen geen facturen heeft afgeleverd; hij is nochtans gewetensvol en zal 's namiddags of 's avonds op zijn bureel, dit bedreven kwaad zooveel mogelijk herstellen. Hij zal in een aankoopboek of

op losse bladen, het détail maken van al die comptante verkoopen; zal misschien wel met leedwezen, hetzij voor elken verkoop afzonderlijk, hetzij voor dien verkoop gezamenlijk, de fiskale overdrachtaks van 2.50 % fr. toepassen, maar wie zal er hem beletten, eenige manden min aan te teekenen of aan minder waarde, dan hij die werkelijk verkocht heeft (de fiskus heeft daar geen toezicht over), bijzonderlijk in het geval, hetgeen niet zelden gebeurt, dat hij eenige bennen is gestolen geweest, om aldus het verlies ietwat te verzachten.

Hoe zal het dan gaan met vischhandelaars, die aldus niet gewetensvol zijn en er geene of eene onvolledige boekhouding op na houden; hoe gaat het dan, wanneer er soms grootkooopen gedaan worden, door personen soms totaal onbekend in de vischmijn; ze kooopen comptant aan de bron, verkoopen comptant uit der hand, bekommeren zich noch om factuur, noch om overdrachtaks, maar kunnen aldus goedkoooper verkoopen, dan grootkooopers ingezetenen der vischmijn, en doen aan de gewetensvolle handelaars eene mededinging aan, waaraan deze laatsten onmogelijk het hoofd kunnen bieden; die personen bezitten in den regel niets, noch huis noch goed, noch erve, noch boekhouding, en bekommeren zich aldus niet het minst, noch om de fiskale verplichtingen, noch om iets dergelijks. Hoeveel wordt er aldus jaarlijks in den vischhandel alleen aan de schatkist ontdoken, alleen wat de transmissietaks betreft? Millioenen en nog millioenen. Wie zal er het juiste aantal van bepalen?

Het valt hier niet in onze bedoelingen, ons aan te stellen als kampioenen van het recht, voorstanders te zijn, van nog meer taksen en lasten te heffen; wel integendeel; we zijn van oordeel dat er op veel gebieden, te veel lasten en taksen geheven worden, dat de gewetensvolle handelaars, die zich op alle mogelijke wijze trachten in regel te stellen tegenover de fiskale wetgeving, en nog steeds onwetend en onwillend, in fout bevonden worden, het veel te hard te verduren hebben. En dat alles, waardoor?

Eerstens, door de schuld diergenen, die op alle manieren de fiskale verplichtingen ontduiken, want we zijn er allen van overtuigd, moest elk zich gewetensvol kwijten van zijne verplichtingen, om fiscaal gebied, dat het onbetwistbaar is dat iedereen min taksen en lasten zou betalen dan wanneer de eerlijke handelaars, en al diegenen waarop de fiskus pak heeft, moeten boeten voor de anderen, die zwendelen, en op materieel gebied geen waarborgen bezitten. De schuld

ligt tweedens aan de gebrekkigheid der fiskale wetgeving zelf, het ingewikkelde van verordeningen en besluiten, zooals b. v. in den vischhandel, het wettige of onwettige van gezamenlijken aankoop met toepassing van verminderde overdrachtstaks, iets waarover het oordeel der fiskusbedienden zelf verdeeld is, enz.; dat alles brengt niets bij, om een gezonde atmosfeer te scheppen, en zooals wij het in het begin van deze uiteenzetting aanstipten, mogen wij gerust herhalen, dat de fiskale wetgeving een der grootste plagen is, waarmede handel en nijverheid na den oorlog begiftigd werden. En als we zeggen plaag, dan is het maar heel natuurlijk, dat wij al onze krachten inspannen, om die plaag te bestrijden en te keer te gaan, om er de moreele en materieele uitwerksels van te verzachten. Een wetgeving is nooit volledig; altijd zijn er uitzonderingen en ontsnappingen aan den algemeenen regel, en wij kunnen niet eischen, dat een fiskale wetgeving zich in algemeenen regel zou toepassen op elken handel of nijverheidstak. De wetgevers zijn niet onfaalbaar en kunnen niet alles voorzien, zijn wellicht in de onmogelijkheid geweest, in elk vak de belanghebbenden te raadplegen; wetsvoorstellen werden neergelegd en goedgekeurd, naderhand gewijzigd en aangevuld, naarmaat er zich nieuwe gevallen voordeden. Wij, handelaars, hebben wenken te geven, vereenvoudigingen voor te stellen, kortom de plaag te bestrijden, en de wetgevers zullen ook onze voorstellen aanhooren, onderzoeken en desgevallend inwilligen.

Er wordt wel eens gesproken over taks aan de bron, en daarop wordt in den regel geantwoord dat het heffen van een taks aan de bron een onmogelijk iets is, dat zij weliswaar een ideaal zou zijn, in sommige bedrijven misschien wel zou kunnen toegepast worden, doch niet kan veralgemeend worden en toegepast in alle bedrijven, en dan wordt in het algemeen de landbouw als voorbeeld genomen, om tot eene onmogelijke oplossing te besluiten. Wij nemen aan, dat wat de landbouwproductie betreft, het een onmogelijk iets is, om een forfaitaire taks aan de bron toe te passen; immers welk onderscheid gemaakt tuschen Belgische en vreemde vruchten, b. v. aardappelen, bloemkool enz., die regelmatig ingevoerd worden, en wanneer voor de Belgische vruchten de taks toegepast? Als ze geplant of gezaaid worden, als ze geoogst worden, of als ze verkocht en geleverd worden. Dat zou inderdaad, indien niet onmogelijk, toch zeer moeilijk zijn, en wellicht aanleiding geven tot veel betwistingen.

Maar dat belet echter niet, dat er andere bedrijven zijn, zooals de zeevischhandel b. v., waarin het toepassen van een forfaitaire taks aan de bron geen onoverkomelijke hinderpalen daarstelt. In den vischhandel kan er geen spraak zijn van zaaien, planten noch oogsten, daar is enkel spraak van aanvoer en invoer, en dat vergemakkelijkst reeds het vraagstuk. Wat den aanvoer betreft in de Belgische visschershavens, komen alle zeeprodukten in de mijnen, en rechtstreeks in den officieelen afslag; geen enkele visch, of hij moet officieel verkocht worden, en de taks aan de bron wordt geïnd, van 1.25 % fr. voor de visch en 2.50 % fr. voor de schaaldieren, en niemand kan aan die taks ontsnappen. De vreemde, ingevoerde visch komt enkel over de grens met eene invoervergunning, vermeldende gewicht, soort en waarde, en waarop, benevens het invoerrecht van fr. 0.50 en 2 fr. per k., volgens het gewone of fijne visch is, ook een overdrachttaks van fr. 2.50 % geïnd wordt.

Aangezien er van hoogerhand verzekerd wordt, dat er aan binnensmokkelen van visch, hetzij in de havens, hetzij over de grens niet te denken valt, zoo mag men gerust aannemen, dat alle zeevisch, die in België verkocht wordt, langs officieelen weg binnengekomen is en reeds officieele rechten en taksen betaald heeft. Niemand zal het dus betwisten, dat het toepassen van een forfaitaire taks aan de bron, in den zeevischhandel, zeer mogelijk, zelfs zeer gemakkelijk zou gaan, en hoe gelukkig zouden alle vischhandelaars zich achten, mochten ze aan de bron, hetzij in de havens, hetzij aan de grens, een ietwat verhoogde taks betalen, om daarna volkomen vrij te zijn en voor alle verdere verhandelingen van die zelfde visch volstrekt geen overdracht zegels meer te moeten plakken; gedaan mogen maken met al die bekommernissen, voortspruitende uit, 2.50 % — 2.50 per duizend, komptante of gezamenlijken aankoop, enz., enz. geen vrees meer te moeten koesteren voor een bezoek der fiskusbedienden, geen straffen, geen geldboeten, geen slapeloose nachten meer; gedaan zou het zijn, met het betalen van taksen voor anderen, iedere aankoop, zou voldoende getakseerd worden aan de bron, en de goeden zouden het niet meer moeten bekoopen voor de slechten; iedereen met de zelfde maat gemeten. De vischprijzen, zouden er niet door beïnvloed worden; immers, het is een feit, dat de grootvischhandelaar weinig of geen rekening houdt met de taks bij het opmaken zijner gedachte, nopens een koop visch, dien hij wenscht te doen; het is enkel,

nadat de koop aan hem is toegewezen, dat hij met de taks rekening zal houden om den verkoopprijs vast te stellen, en aangezien zijn afnemer geen overdrachtzegels meer zou te betalen hebben, zal deze laatste er niet tegen opkomen, indien de groothandelaar zijne waar met eenige centiemmen per kg. verhoogt, om zijn forfaitaire aankooptaks ietwat terug te zamelen, zoodat onder een regiem van voldoende takseering aan de bron, de kleinhandelsprijzen volstrekt niet zouden bienvloed worden.

En welk een voordeel zou daar niet uitspruiten voor de schatkist ! Geen ontduiking meer, alles aan de bron : 's lands beheer zou er jaarlijks miljoenen bij winnen. De vischnijverheid leent zich het best om het toepassen van een forfaitaire taks aan de bron in voege te brengen, hetgeen een vertrekpunt zou daarstellen, om hetzelfde in andere nijverheden te beproeven, dit alles ten bate van 's lands finantiën en ter verdrijving der nachtmerries van vele handelaars.

Wij achten voor het oogenblik overbodig in nog andere bijzonderheden te treden, maar wij zijn overtuigd, dat de beschouwingen, die wij hier geven, een soliede basis daarstellen en aanleiding zullen geven tot ernstige overwegingen en onderzoek van hoogerhand. De Bond der Oostendsche Vischhandelaars is zoo vrij geweest in den loop der maand Mei 1. 1. aan HH. Excellenties de HH. Eerste Minister en Minister van Finantiën, een eerste beknopt schrijven daaromtrent te richten, zoodat we verhoopen, dat onze voorstellen, reeds een zekeren weerklank zullen gevonden hebben. Een grondige bespreking tusschen de HH. congressisten op het aanstaande Nationaal Congres van de Zee te Antwerpen, zal er zeker veel toe bijdragen om in den kortst mogelijken tijd onze betrachtingen te verwezenlijken, met in den vischhandel de forfaitaire taks aan de bron toe te passen, ten bate der schatkist en tot welzijn en zielerust van vischhandelaars.
